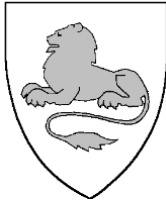

03920			
F-sak 024/2020			
Saksbehandler: Kristian A. Moen			
Sakens hjemmelsgrunnlag: Smittevernloven § 4-1, Covid-19-forskriften			
Jnr. ref:	Arkiv:	Klageadgang:	Off. dok: ja

Utvidet karantebestemmelse i Rødøy

Bakgrunn

Det er gjort vedtak om utvidede karantebestemmelser for Rødøy kommune 18. og 25. mars i f-saker 21/2020 og 22/2020. Vedtakene er hjemlet i smittevernloven § 4-1 og er gjort som hastevedtak. Formannskapet har ikke delegert myndighet etter smittevernloven, og hastevedtaket skal derfor behandles i kommunestyret så snart som mulig. De utvidede karantebestemmelsene er satt i forbindelse med COVID-19-pandemien, og gjelder en utvidelse av statlige karantenebestemmelser. Vedtak hjemlet i smittevernloven § 4-1 kan maksimalt gjelde i 7 dager.

Vedtatt forskrift

Forskriften som er vedtatt i f-sak 22/2020 er basert på en mal utarbeidet av Bodø kommune, og er lik tilsvarende forskrifter i en del andre kommuner. Det varierer mellom kommunene hvilke områder karantenebestemmelsene gjelder for. Fylkesmannen i Nordland har utarbeidet et kart for å gi oversikt. For Rødøy innebærer forskriften generell hjemmekarantene for alle som har vært i fylkene sør for Nordland i 14 dager, med enkelte unntak. Den nasjonale forskriften det vises til «Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19» ble endret 27. mars og relevante deler er opphevet.

Meløy kommune har tilsvarende forskriftsbestemmelser. For Lurøy kommune gjelder tilsvarende forskrift alle fylker bortsett fra Nordland, og i tillegg Bodø kommune. De vanligste forskriftene i vårt område omfatter reisende enten fra Norge sør for Dovre, Norge sør for Nordland, eller Norge unntatt Helgeland.

Nasjonal veileder

Helse- og omsorgsdepartementet sendte *Veileder til kommunene om lokale karantenerogler eller innreiserestriksjoner i forbindelse med utbruddet av Covid-19* 29. mars. Departementet gjør i denne veilederen rede for rammene i smittevernloven og hvilke hensyn som etter loven skal vurderes. Veilederen gir også anbefalinger for hvordan eventuelle kommunale vedtak bør utformes ut fra dagens situasjon. Departementet mener det ikke er behov for at kommunene innfører egne karantenerogler i tillegg til de til enhver tid gjeldende nasjonale reglene.

Veilederen listen opp en del tiltak som bør unngås i eventuelle lokale regler:

- Tiltak som rammer kritiske samfunnsfunksjoner, slik dette er definert i de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelser.
- Tiltak som rammer offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse, herunder barnevern.
- Tiltak som rammer transitt uten opphold i kommunen.

- Tiltak som rammer barn med delt bosted og som dermed griper uforholdsmessig inn i familielivet.
- Tiltak som rammer personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidsted, og mellom ulike arbeidsteder, og som er til hinder for at arbeidstakere kan beholde sitt arbeid og at arbeidsgivere fortsatt sikres arbeidskraft.
- Tiltak som rammer person- og varetransport.
- Tiltak av betydning for å holde i gang produksjon i virksomheter

Det presiseres at personer som får unntak fra karantenereregler i forbindelse med arbeid kan ilegges restriksjoner utenom arbeid. Kommunene anbefales å lage regler som ikke krever at det brukes ressurser på å gi dispensasjoner eller tillatelser i en beredskapssituasjon. Det bør ikke kreves skriftlig dokumentasjon på unntak.

Fylkesmannen understreker i et brev til kommunen viktigheten av at det i kommunale vedtak gjøres unntak for de ovennevnte kategoriene. Dersom det treffes vedtak uten at dette er gjort, vil det gi grunnlag for overprøving fra Fylkesmannens side gjennom lovlighetskontroll i medhold av kommuneloven § kapittel 27.

Vanlige forskrifter skal på høring. På grunn av sakens natur er det ikke praktisk mulig nå, men særlig berørte parter bør involveres når reglene skal bestemmes. Dette gjelder blant annet næringslivet og kommuner innenfor samme bo- og arbeidsmarkedsregion.

Veilederen utdyper det rettslige grunnlaget. Kommunale tiltak kan generelt være strengere enn nasjonale tiltak, men kan ikke dispensere fra nasjonale tiltak med mindre det er rettslig adgang til det. Krav til å utrede konsekvenser og til nødvendighets- og helhetsvurderinger vil slå sterkere inn etter en viss tid. Rødøy har nå hatt lokale karantenebestemmelser i to uker. De viktigste rettslige kravene er:

- Nødvendighetskravet: Smitteverntiltak må være nødvendige av hensyn til smittevernet og for å forebygge eller motvirke smittespredning. Tiltaket skal være så lite inngripende som mulig, ut fra den smitteverneeffekten man søker å oppnå.
- Krav til medisinskfaglig begrunnelse: Smitteverntiltak skal ha en klar medisinskfaglig begrunnelse. Smitteverntiltaket må sees i forhold til både grad av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er. Det sentrale i denne situasjonen er at tiltaket skal være relevant for å motvirke spredning av Covid-19.
- Krav til helhetsvurdering: Smitteverntiltak skal fremstå som tjenlig etter en helhetsvurdering. Dette innebærer at den helsemessige nytten av tiltaket må stå i forhold til tiltakets øvrige samfunnsmessige konsekvenser.

Kommunelegen har myndighet etter § 4-1 i hastesaker. Det er også mulig å gjøre hastevedtak når myndighet til dette er delegert fra kommunestyret, som er gjort i Rødøy. Departementet mener at kommuner som har innført karantene- eller innreiseregler ved hjelp av hastekompetanse, ikke kan videreføre vedtak ved fortsatt bruk av hastekompetanse. Det innebærer at det er kommunestyret selv som bør behandle videreføring. Dersom situasjonen endres kan hastekompetanse igjen være aktuelt.

Forskrifter skal som hovedregler kunngjøres i Norsk Lovtidend. Når kunngjøring der ikke er formålstjenlig kan kunngjøring i stedet foregå på annen måte, for eksempel via kommunens nettsider. Vedtak skal gjøres tilgjengelige og kjent for befolkningen, og helst også fylkesmannen, fylket og nabokommuner.

Bodøs nye utkast

Vi har fått oversendt utkast til nytt reglement for Bodø kommune. Det meste holdes likt, men anbefalte unntak fra den nasjonale veilederen er innarbeidet, i tillegg til unntak i forbindelse med begravelser av nær familie. Det er også ny formulering i punkt 1. Forslaget til punkt 6 lyder nå:

Unntak fra denne lokale forskrifts karantenekrav:

- a) *Personer som har fått påvist at de ikke er smittet av Covid-19. (Personer med akutt luftveisinfeksjon skal holde seg hjemme til en dag etter symptomfrihet, i samsvar med de til enhver tid gjeldende råd og anbefalinger fra FHI.)*
- b) *Nær familie av avdøde ifm. begravelser.*
- c) *Barn med delt bosted eller ved gjennomføring av samværsordninger.*
- d) *Personer som er på gjennomreise i kommunen kan gjøre opphold som er nødvendige for å ivareta grunnleggende behov som for eksempel innta mat og drikke.*
- e) *Personer som er i arbeid og nødvendige arbeidsreiser ilegges hjemmekarantene når de ikke utfører arbeid og nødvendige arbeidsreiser, jf. forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) § 6.*
- f) *Vare- og persontransport når de utfører arbeid eller gjennomfører reise som er nødvendig i forbindelse med arbeid*
- g) *Personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidssted, og mellom ulike arbeidssteder*
- h) *Kritiske samfunnsfunksjoner, slik disse er definert i de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelser*
- i) *Offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse, herunder barnevern*
- j) *Personer som har som oppgave å ivareta behov for ivaretagelse av befolkningens grunnleggende behov*

Arbeidsgiver har ansvar for å vurdere smitterisiko og iverksette nødvendige smittereduserende tiltak på arbeidsplassen iht. gjeldende regelverk. Kommunen vil føre tilsyn iht. smittevernloven § 7-1.

Forslagets punkt 1 lyder nå:

Alle som ankommer Bodø kommune fra områdene som angitt i punkt 3 i denne forskrift, ilegges hjemmekarantene i 7 dager etter ankomst. Denne karantenen forlenges med 7 dager dersom man ikke påviser smittefrihet gjennom prøvetaking, jf. Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19 § 2.

Bodøs reglement gjelder ikke Møre og Romsdal eller Trøndelag, men har ellers samme geografiske virkeområde som Rødøys reglement.

Bodø har også oppdatert sin begrunnelse for videreføring av lokal forskrift med henvisnings til veilederen. Dette er tatt inn i begrunnelsen i forslaget.

Tilpasning av Bodøs forslag

Samordning av lokale reglementer vil ha store fordeler for befolkning og næring, og gi økt forutsigbarhet. Det anbefales derfor at forslaget fra Bodø innarbeides i stor grad. Enkelte endringer bør allikevel gjøres. De fleste endringene foreslås for klarere språk eller for å fjerne utdatert forskriftshenvisning.

Punkt 1 bør lyde «*Alle som ankommer Rødøy kommune fra områdene som angitt i punkt 3 i denne forskrift, ilegges hjemmekarantene i 7 dager etter ankomst. Denne karantenen forlenges med 7 dager dersom man ikke påviser smittefrihet gjennom prøvetaking.*» Fjerner forskriftshenvisning.

Punkt 6 e bør endres til «*Personer som er i arbeid og nødvendige arbeidsreiser ilegges hjemmekarantene når de ikke utfører arbeid og nødvendige arbeidsreiser dersom de ellers omfattes av punkt 1.*» Tydeliggjør hvem unntaket gjelder for og fjerner forskriftshenvisning.

Punkt 6 f bør endres til «*Vare- og persontransport når det utføres arbeid eller gjennomføres reise som er nødvendig i forbindelse med arbeid*». Mindre språkendring.

Punkt 6 j kan endres til «*Personer som har som oppgave å ivareta av befolkningens grunnleggende behov*». Endret fra *Ivaretagelse*.

Utkastet fra Bodø har varighet fra 1. april kl. 15.00 til 7. april kl. 15.00. Det bør endres til 8. april for at forskriften kan gjelde en hel uke.

Vurdering

Forskriften som vedtatt tidligere kan ramme flere av de anbefalte unntakene:

- Offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse utover det som er definert samfunnskritisk
- Personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidssted, og mellom ulike arbeidsteder, og dermed er av betydning for å holde i gang produksjon i virksomheter
- Transitt uten opphold i kommunen
- Barn med delt bosted

I henhold til gjeldende forskrifts punkt 6 femte ledd kan det søkes om dispensasjon for viktige samfunns- og næringsinteresser. Denne muligheten faller bort om forslaget blir vedtatt. Forslaget legger i stedet opp til at arbeidsgiver må ta ansvar for å vurdere smitterisiko individuelt. Det gis generell tilgang til at personer kan fortsette i jobben selv om de har oppholdt seg utenfor Nord-Norge de siste to ukene, men de må i hjemmekarantene når de ikke er på jobb.

Kommunen og har ikke henvendt seg spesielt til særlig berørte parter i kommunen. Dette bør gjøres om lokale regler videreføres. Det samarbeides om samordning av lokale forskrifter i Salten og Nordland.

Vi har mottatt én skriftlig dispensasjonssøknad foreløpig.

I fjerde kvartal 2019 var det 58 personer som pendlet inn til Rødøy kommune. Av disse er ni registrert bosatt utenfor Nord-Norge og omfattes av forskriften ved pendling mellom jobb og hjemsted. Eventuelle utenlandske arbeidere fanges muligens ikke opp av statistikken. Det er 36 personer med bostedsadresse i Rødøy som arbeider utenfor Nord-Norge (ekskudert de som jobber i utlandet). En del av disse vil være studenter, men det omfatter også pendlere.

Ved en videreføring av forskriften må henvisningen til *Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19* rettes ellers fjernes ettersom de relevante delene er opphevet. Covid-19-forskriftens (forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet) § 5 definerer karantene.

Kommunen kan ikke dispensere fra de nasjonale tiltakene, og det bør spesifiseres at unntakene nevnt i punkt 6 ikke gjelder de som omfattes av covid-19-forskriftens § 8 eller § 11. Punkt 2 bør derfor lyde: «*For personer som utvikler symptomer i karanteneperioden, eller som omfattes av covid-19-forskriftens § 8 eller § 11, gjelder myndighetens til enhver tid gjeldende regler for karantene og isolasjon.*»

Regjeringen og Riksadvokaten har gitt politiet og påtalemyndighetene beskjed om å ikke følge opp brudd på lokale karantenerregler. Riksadvokaten skriver at anmeldelser for brudd på de lokale karantenebestemmelsene mot personer som er bedt om å bidra i straffesaker bør henlegges umiddelbart. Andre brudd på lokale forskrifter for øvrig er ikke prioritert. Det vil dermed ikke være realistisk å håndheve brudd på forskriftene.

Rødøy har ikke kommuneoverlege og det er ikke tatt en selvstendig, faglig vurdering av tiltakene. Begrunnelsen er basert fra skriv fra FHI og kommuneoverlegen i nabokommuner. Tiltak etter smittevernloven skal oppfylle kravene i § 1-5 om *klar medisinsk faglig begrunnelse, nødvendig* av hensyn til smittevernet, og *tjenlig* etter en helhetsvurdering. Tiltakene må vurderes og begrunnes i lys av den konkrete

situasjonen i den enkelte kommune. Kravene til å utrede konsekvenser og til nødvendighets- og helhetsvurderinger vil slå gradvis sterkere inn.

Helse- og omsorgsdepartementet mener at kommuner som har innført karantene- eller innreiseregler ved bruk av hastekompetanse, ikke kan videreføre vedtak ved fortsatt bruk av hastekompetanse. At en eventuell videreføring av vedtak når tidsfristen går ut ikke bør anses å være en hastesak, betyr at saken bør behandles av kommunestyret. Dersom situasjonen endres, kan imidlertid hastekompetanse igjen være aktuelt. Dette innebærer at kommunestyret må møtes minst en gang i ukes så lenge kommunen har lokal forskrift etter Smittevernloven § 4-1.

Forslag til oppdatert forskrift inneholder overnevnte endringer inkludert Bodøs unntaksliste med nevne endringer. Områdene i punkt 3 er uendret fra forskriftene fra 25. mars.

Konklusjon

På grunn av kravene til begrunnelse av vedtak, ingen mulighet til håndhevelse, og vanskelighet med ukentlige kommunestyremøter, anbefales det å ikke videreføre lokal forskrift om utvidet karantenebestemmelse. Dersom man vedtar det som et rådgivende dokument i stedet for en forskrift unngår man disse problemene og får fortsatt rådgitt innbyggere og næringslivet om hvordan de bør forholde seg.

Vedlegg

- *Forslag til oppdatert forskrift om utvidet karantenebestemmelse i Rødøy kommune*
- *Vedtak om utvidet karantenebestemmelse i Rødøy kommune 25. mars*
- *Vedtak om utvidet karantenebestemmelse i Rødøy kommune 18. mars*
- *Veileder til kommunene om lokale karantenerregler eller innreiserestriksjoner i forbindelse med utbruddet av Covid-19*
- *Brev fra Fylkesmannen i Nordland om veilederen*
- *Utkast til oppdatert forskrift for Bodø kommune*

Rådmannens innstilling:

Forskrift om utvidet karantenebestemmelse i Rødøy kommune utgår når gjeldende forskrift utgår 1. april 2020 kl. 15.00. Det lages et dokument med tilsvarende råd som legges ut som informasjon på kommunens nettside.

Rødøy kommune, 31.03.2020

Kitt Grønningsæter

Rådmann

Kristian A. Moen

Konsulent

Forskrift om utvidet karantenebestemmelse i Rødøy kommune

For å forebygge og begrense smitte, og beskytte sårbare grupper har Rødøy kommune, med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd litra d), femte ledd, jfr. første ledd vedtatt følgende lokal forskrift:

1. Alle som ankommer Rødøy kommune fra områdene som angitt i punkt 3 i denne forskrift, ilegges hjemmekarantene i 7 dager etter ankomst. Denne karantenen forlenges med 7 dager dersom man ikke påviser smittefrihet gjennom prøvetaking.
2. For personer som utvikler symptomer i karanteneperioden, eller som omfattes av covid-19-forskriftens § 8 eller § 11, gjelder myndighetens til enhver tid gjeldende regler for karantene og isolasjon.
3. Forskriften gjelder pr. 01.04 2020 følgende områder: Vestland, Viken, Vestfold og Telemark, Rogaland, Oslo, Innlandet, Møre og Romsdal, Trøndelag og Agder.
4. Transittopphold på lufthavn i områdene i denne forskrifts pkt. 3 regnes ikke som opphold i området.
5. Reisende som ikke har symptomer skal reise til planlagt oppholdssted for hjemmekarantene, og skal under reisen så langt det lar seg gjøre holde avstand til andre. Hjemmekarantene kan avbrytes før 14 dager ved at den reisende forlater Bodø kommune.

Reisende med symptomer skal umiddelbart i isolering, og kan ikke bruke offentlig transport.

Disse karantenebestemmelsene gjelder kun den reisende selv, ikke personer den reisende oppholder seg med, eller har oppholdt seg med under opphold i Bodø kommune.

6. Unntak fra denne lokale forskrifts karantenekrav:
  - a) Personer som har fått påvist at de ikke er smittet av Covid-19. (Personer med akutt luftveisinfeksjon skal holde seg hjemme til en dag etter symptomfrihet, i samsvar med de til enhver tid gjeldende råd og anbefalinger fra FHI.)
  - b) Nær familie av avdøde ifm. begravelser.
  - c) Barn med delt bosted eller ved gjennomføring av samværsordninger.
  - d) Personer som er på gjennomreise i kommunen kan gjøre opphold som er nødvendige for å ivareta grunnleggende behov som for eksempel innta mat og drikke.
  - e) Personer som er i arbeid og nødvendige arbeidsreiser ilegges hjemmekarantene når de ikke utfører arbeid og nødvendige arbeidsreiser dersom de ellers omfattes av punkt 1.
  - f) Vare- og persontransport når det utføres arbeid eller gjennomføres reise som er nødvendig i forbindelse med arbeid
  - g) Personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidssted, og mellom ulike arbeidssteder.
  - h) Kritiske samfunnsfunksjoner, slik disse er definert i de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelser.
  - i) Offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse, herunder barnevern.
  - j) Personer som har som oppgave å ivareta befolkningens grunnleggende behov.

Arbeidsgiver har ansvar for å vurdere smitterisiko og iverksette nødvendige smittereduserende tiltak på arbeidsplassen iht. gjeldende regelverk. Kommunen vil føre tilsyn iht. smittevernloven § 7-1.

7. Klageadgang
Fylkesmannen avgjør klage over kommunalt eller interkommunalt vedtak såfremt ikke noe annet er bestemt i loven, jf. smittvernloven § 8-3.
8. Økonomisk ansvar
Rødøy kommune påtar seg ikke økonomisk ansvar som følge av pålagte tiltak.
9. Ikrafttredelse og varighet
Denne forskrift gjelder fra onsdag 1.april 2020 kl. 1500 og frem til 8. april 2020 kl. 1500.

Vågaholmen, 01.04.2020

Øvrig informasjon

A. Begrunnelse

Smittvernloven § 4-1 femte ledd gir kommunestyret hjemmel til å sette i verk ulike tiltak i hastesaker, når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller motvirke at den blir overført til befolkningen. Aktuelle tiltak fremgår av bestemmelsen første ledd bokstavene a til e:

Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

- a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,
- b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,
- c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner,
- d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen,
- e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avliving av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering

Grunnleggende krav ved iverksetting av tiltak etter § 4-1 fremgår av smittevernloven § 1-5 hvor det fremgår:

"Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder. Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep."

Vi viser også til Helse og omsorgsdepartementets vedtak av 13-03-20 om Forskrift om karantene mv. etter reiser utenfor Norden.

Covid-19 er erklært som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom som kan få alvorlige helsekonsekvenser for mange mennesker. Sykdommen er også erklært som en pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon.

Helsedirektoratet vedtok 12.03.20 [omfattende tiltak](#) for å hindre spredning av Covid-19 og for å bidra til å opprettholde nødvendige helse- og omsorgstjenester. Her heter det blant annet:

"Helsedirektoratet ønsker at innenlands transport skal gå mest mulig som normalt, men vi oppfordrer sterkt alle til å unngå fritidsreiser. Vi oppfordrer til å unngå reiser som ikke er strengt nødvendig (både innenlands og utenlands), unngå offentlig transport hvis du kan, unngå andre steder hvor du lett kommer nær andre, unngå nærkontakt med andre."

Covid-19 epidemien har i dag ulik utbredelse i Norge. I Rødøy kommune er smittepresset fortsatt lavt. Folkehelseinstituttet har uttalt at epidemien nå har gått over i en ny fase hvor en ikke har klart å identifisere smittetekjeden for alle som blir syke. Dette innebærer at alle nye smittetilfeller ikke lenger kan spores tilbake til utlandet.

Nordland og Rødøy har fortsatt lav forekomst av Covid-19 infeksjon sammenlignet med Norge, sør for Nordland. Pr 31.3.2020 er antall positive tester pr 100.000 i Nordland 22, Rødøy 0 og i Oslo 178. Erfaringer fra andre områder i verden viser at begrensning av trafikk mellom områder med høy og lav forekomst av sykdom er et effektivt forbyggende tiltak.

Formannskapet ser det som avgjørende å fortsatt redusere smittepresset fra utenfor regionen. Kommunen generelt og helse og omsorgstjenesten spesielt har begrenset kapasitet.

I den nåværende situasjonen, med store geografiske forskjeller, er det nødvendig å videreføre noen av de igangsatte tiltak for å forebygge og motvirke spredning av covid-19. Tiltaket anses nødvendig både for å beskytte sårbare grupper og for å opprettholde nødvendig kapasitet i helsetjenesten. Det legges vekt på tilrettelegging for nødvendig næringsvirksomhet som er avhengig av personell fra områdene beskrevet i punkt 3.

29.03.20 ble Regjeringen og partene i arbeidslivet; inkl. KS enige om en Nasjonal veileder som gir tilrådninger for kommunenes arbeid med evt. lokale forskrifter. Veilederen er tydelig på kommunenes anledning til å fastsette lokale forskrifter, samtidig som en vektlegger både at det skal tas smitte-/ helsefaglige vurderinger, samtidig som det skal legges vekt på arbeidslivets behov for transport av varer og arbeidskraft. Det foreliggende forskriften er i tråd med veilederen; dvs den balanserer disse ulike behovene, samtidig som den prøver å ivareta en regional samordning.

Formannskapet vurderer at smitteverntiltaket har en medisinskfaglig begrunnelse, er nødvendig av hensyn til smittevernet og for å opprettholde tilstrekkelig smittvernkapasitet i kommunen og i helse- og omsorgstjenesten. Tiltaket vurderes derfor som forholdsmessig og tjenlig utfra en helhetsvurdering. Etter kommuneoverlegens vurdering vil den samfunnsmessige nytten ved smitteverntiltaket overstige den belastning og ulempe for de tiltaket gjelder. Frivillig medvirkning er vektlagt i vurderingen.

Det anmodes om å utvise solidaritet i en særlig utfordrende tid for sårbare grupper i samfunnet vårt og deres pårørende.

Spørsmål vedrørende restriksjonene skal rettes til Rødøy kommune på telefon 75 09 80 00.

Vedtak om utvidet karantenebestemmelse i Rødøy kommune

For å forebygge og begrense smitte, og beskytte sårbare grupper har Rødøy kommune v/formannskapet med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd litra d), etter delegeringsreglementets punkt 2.4.2 om hastesaker vedtatt følgende lokal bestemmelse:

1. Alle som ankommer Rødøy kommune etter reiser i områdene som angitt i punkt 3 i denne bestemmelse, ilegges hjemmekarantene, jf. nasjonal Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19 § 2.
2. For personer som utvikler sykdom eller symptomer i karanteneperioden, gjelder myndighetens til enhver tid gjeldende regler for karantene og isolasjon, jf. Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19.
3. Bestemmelsen gjelder per 25.03 2020 følgende områder: Vestland, Viken, Vestfold og Telemark, Rogaland, Oslo, Innlandet, Agder, Trøndelag og Møre og Romsdal.
4. Transittopphold på lufthavn i områdene i denne bestemmelsens pkt. 3 regnes ikke som opphold i området.
5. Reisende som ikke har symptomer skal reise til planlagt oppholdssted for hjemmekarante, og skal under reisen så langt det lar seg gjøre holde avstand til andre. Hjemmekarantene kan avbrytes før 14 dager ved at den reisende forlater Rødøy kommune.

Reisende med symptomer skal umiddelbart i isolering, og kan ikke bruke offentlig transport.

Disse karantenebestemmelsene gjelder kun den reisende selv, ikke personer den reisende oppholder seg med, eller har oppholdt seg med under opphold i Rødøy kommune.

6. Unntak fra denne lokale bestemmelsens karantenekrav:
  - Personer som har fått påvist at de ikke er smittet av Covid-19. (Personer med akutt luftveisinfeksjon skal holde seg hjemme til en dag etter symptomfrihet, i samsvar med de til enhver tid gjeldende råd og anbefalinger fra FHI.)
  - Fører og personell av vare- og passasjertransport. Dette omfatter også personell som er nødvendig for å gjennomføre transporten.
  - Renholdspersonell.
  - Ledelse av virksomheter som er listet etter DSB sin definisjon av samfunnskritiske funksjoner må selv gjøre unntak for eget nøkkelpersonell når dette er strengt nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner.
  - Det kan i tillegg søkes om dispensasjon fra karantenebestemmelsene for viktige samfunns- og næringsinteresser. Søknad om dispensasjon rettes til rådmannen i Rødøy kommune.
7. Klageadgang
Fylkesmannen avgjør klage over kommunalt eller interkommunalt vedtak såfremt ikke noe annet er bestemt i loven, jf. smittevernloven § 8-3.

8. Økonomisk ansvar
Rødøy kommune påtar seg ikke økonomisk ansvar som følge av pålagte tiltak.
9. Ikrafttredelse og varighet
Denne bestemmelsen gjelder fra onsdag 25. mars 2020 kl. 1500 og frem til 1. april 2020 kl. 1500.

Vågaholmen, 25.03.2020
Rødøy kommune

Inger Monsen (sign.)
Ordfører

Øvrig informasjon

A. Begrunnelse

Smittvernloven § 4-1 femte ledd gir kommunestyret hjemmel til å sette i verk ulike tiltak i hastesaker, når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller motvirke at den blir overført til befolkningen. Aktuelle tiltak fremgår av bestemmelsen første ledd bokstavene a til e:

Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

- a)
forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,
- b)
stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,
- c)
stans eller begrensninger i kommunikasjoner,
- d)
isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen,
- e)
pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avlaving av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering

Grunnleggende krav ved iverksetting av tiltak etter § 4-1 fremgår av smittevernloven § 1-5 hvor det fremgår:

"Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder. Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep."

Vi viser også til Helse og omsorgsdepartementets vedtak av 13-03-20 om Forskrift om karantene mv. etter reiser utenfor Norden.

Covid-19 er erklært som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom som kan få alvorlige helsekonsekvenser for mange mennesker. Sykdommen er også erklært som en pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon.

Helsedirektoratet vedtok 12.03.20 omfattende tiltak for å hindre spredning av Covid-19 og for å bidra til å opprettholde nødvendige helse- og omsorgstjenester. Her heter det blant annet:

“Helsedirektoratet ønsker at innenlands transport skal gå mest mulig som normalt, men vi oppfordrer sterkt alle til å unngå fritidsreiser. Vi oppfordrer til å unngå reiser som ikke er strengt nødvendig (både innenlands og utenlands), unngå offentlig transport hvis du kan, unngå andre steder hvor du lett kommer nær andre, unngå nærkontakt med andre.”

Covid-19 epidemien har i dag ulik utbredelse i Norge. I Rødøy kommune er smittepresset fortsatt lavt. Folkehelseinstituttet har uttalt at epidemien nå har gått over i en ny fase hvor en ikke har klart å identifisere smittetekjeden for alle som blir syke. Dette innebærer at alle nye smittetilfeller ikke lenger kan spores tilbake til utlandet.

Nordland og Rødøy har fortsatt lav forekomst av Covid-19 infeksjon sammenlignet med Norge, sør for Nordland. Per 23.3.2020 var antall positive tester pr 100.000 i Nordland 7, Bodø 17, Rødøy 0 og i Oslo 97. Erfaringer fra andre områder i verden viser at begrensning av trafikk mellom områder med høy og lav forekomst av sykdom er et effektivt forbyggende tiltak.

Formannskapet ser det som avgjørende å fortsatt redusere smittepresset fra utenfor regionen. Kommunen generelt og helse og omsorgstjenesten spesielt har begrenset kapasitet. I tillegg anser Rødøy kommune å ha et særskilt ansvar som vertskommune blant annet for Nordlandssykehuset, Hovedredningssentralen og FOH Forsvarets operative hovedkvarter å beskytte mot utbredt smitte som vil utfordre kapasiteten til regionens helsetjeneste og samfunnskritiske funksjoner.

I den nåværende situasjonen er det nødvendig å videreføre igangsatte tiltak for å forebygge og motvirke spredning av covid-19. Tiltaket anses nødvendig både for å beskytte sårbare grupper og for å opprettholde nødvendig kapasitet i helsetjenesten.

Formannskapet vurderer at smitteverntiltaket har en medisinskfaglig begrunnelse, er nødvendig av hensyn til smittevernet og for å opprettholde tilstrekkelig smittvernkapasitet i kommunen og i helse- og omsorgstjenesten. Tiltaket vurderes derfor som forholdsmessig og tjenlig utfra en helhetsvurdering. Etter kommuneoverlegens vurdering vil den samfunnsmessige nytten ved smitteverntiltaket overstige den belastning og ulempe for de tiltaket gjelder. Frivillig medvirkning er vektlagt i vurderingen.

Det anmodes om å utvise solidaritet i en særlig utfordrende tid for sårbare grupper i samfunnet vårt og deres pårørende.

Spørsmål vedrørende restriksjonene skal rettes til Rødøy kommune på telefon 75 09 80 00.

Vedtak om utvidet karantenebestemmelse i Rødøy kommune

For å forebygge og begrense smitte, og beskytte sårbare grupper har Rødøy kommune v/formannskapet med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd litra d), etter delegeringsreglementets punkt 2.4.2 om hastesaker vedtatt følgende lokal bestemmelse:

1. Alle som ankommer Rødøy kommune etter reiser i områdene som angitt i punkt 3 i denne bestemmelse, ilegges hjemmekarantene i 14 dager etter ankomst.
2. For personer som utvikler sykdom eller symptomer i karanteneperioden, gjelder myndighetens til enhver tid gjeldende regler for karantene og isolasjon.
3. Bestemmelsen gjelder per 18. mars 2020 følgende områder: Vestland, Viken, Vestfold og Telemark, Rogaland, Oslo, Innlandet, Agder, Trøndelag og Møre og Romsdal.
4. Transittopphold på lufthavn i områdene i denne bestemmelses pkt. 3 regnes ikke som opphold i området.
5. Reisende som ikke har symptomer skal reise til planlagt oppholdssted for hjemmekarante, og skal under reisen så langt det lar seg gjøre holde avstand til andre.

Reisende med symptomer skal umiddelbart i isolering, og kan ikke bruke offentlig transport.

Disse karantenebestemmelsene gjelder kun den reisende selv, ikke personer den reisende oppholder seg med, eller har oppholdt seg med under opphold i Rødøy kommune.

6. Unntak fra denne lokale bestemmelses karantenekrav:
  - Fører og personell av vare- og passasjertransport. Dette omfatter også personell som er nødvendig for å gjennomføre transporten.
  - Renholdspersonell.
  - Ledelse av virksomheter som er listet etter DSB sin definisjon av samfunnskritiske funksjoner må selv gjøre unntak for eget nøkkelpersonell når dette er strengt nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner.

Nasjonale regler og føringer for karantene og isolasjon ved sykdom har forrang fremfor denne lokale bestemmelsen.

7. Klage over vedtak

Klageadgang iht. smittevernlovens § 8-3. Klage fremsettes til rådmannen i Rødøy kommune.

8. Økonomisk ansvar

Rødøy kommune påtar seg ikke økonomisk ansvar som følge av pålagte tiltak.

9. Ikrafttredelse og varighet

Bestemmelsen gjelder fra onsdag 18. mars 2020 kl. 1500 og frem til 31. mars 2020 kl. 1500.

Vågaholmen, 18.03.2020
Rødøy kommune

Inger Monsen (sign.)
Ordfører

Øvrig informasjon

A. Begrunnelse

Covid-19 er erklært som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom som kan få alvorlige helsekonsekvenser for mange mennesker. Sykdommen er også erklært som en pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon.

Helsedirektoratet vedtok 12.03.20 [omfattende tiltak](#) for å hindre spredning av Covid-19 og for å bidra til å opprettholde nødvendige helse- og omsorgstjenester. Her heter det blant annet:

“Helsedirektoratet ønsker at innenlands transport skal gå mest mulig som normalt, men vi oppfordrer sterkt alle til å unngå fritidsreiser. Vi oppfordrer til å unngå reiser som ikke er strengt nødvendig (både innenlands og utenlands), unngå offentlig transport hvis du kan, unngå andre steder hvor du lett kommer nær andre, unngå nærkontakt med andre.”

Covid-19 epidemien har i dag ulik utbredelse i Norge. I Rødøy kommune er smittepresset trolig fortsatt lavt. Folkehelseinstituttet har uttalt at epidemien nå har gått over i en ny fase hvor en ikke har klart å identifisere smittetekjeden for alle som blir syke. Dette innebærer at alle nye smittetilfeller ikke lenger kan spores tilbake til utlandet.

Formannskapet ser det som avgjørende å redusere smittepresset fra utenfor regionen. Kommunen generelt og helse og omsorgstjenesten spesielt har begrenset kapasitet. I tillegg anser Rødøy kommune å ha et særskilt ansvar å beskytte mot utbredt smitte som vil utfordre kapasiteten til regionens helsetjeneste og samfunnskritiske funksjoner. Formannskapet anser dette vedtaket som nødvendig i henhold av Folkehelseinstituttets anbefalinger, og Helsedirektoratets nasjonale vedtak.

I den nåværende situasjonen er det nødvendig å forebygge og motvirke spredning av covid-19 og det er avgjørende å få satt i verk tiltak raskt. Tiltaket anses nødvendig både for å beskytte sårbare grupper og for å opprettholde nødvendig kapasitet i helsetjenesten.

Formannskapet vurderer at smitteverntiltaket har en medisinskfaglig begrunnelse, er nødvendig av hensyn til smittevernet og for å opprettholde tilstrekkelig smittvernkapasitet i kommunen og i helse- og omsorgstjenesten. Tiltaket vurderes derfor som forholdsmessig og tjenlig utfra en helhetsvurdering. Etter formannskapetets vurdering vil den samfunnsmessige nytten ved smitteverntiltaket overstige den belastning og ulempe for de tiltaket gjelder. Frivillig medvirkning er vektlagt i vurderingen.

Det anmodes om å utvise solidaritet i en særlig utfordrende tid for sårbare grupper i samfunnet vårt, og deres pårørende.

Spørsmål vedrørende restriksjonene skal rettes til Rødøy kommune på telefon 75 09 80 00.

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Nr.	Vår ref	Dato
I-4/2020	20/1504-1	29. mars 2020

Veileder til kommunene om lokale karanteneregler eller innreiserestriksjoner i forbindelse med utbruddet av Covid-19

Tiltak etter smittevernloven § 4-1 bokstav d

Departementet gjør i denne veilederen rede for rammene i smittevernloven og hvilke hensyn som etter loven skal vurderes. Veilederen gir også anbefalinger for hvordan eventuelle kommunale vedtak bør utformes ut fra dagens situasjon.

1. Innledning

Regjeringen har som mål at færrest mulig personer skal bli syke, uten at tiltakene får for store uønskede konsekvenser. Utbruddet av Covid-19 er definert som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom etter smittevernloven. Dette medfører at samtlige regler i loven kan komme til anvendelse, blant annet kommunens adgang til å vedta egne regler om smitteverntiltak etter § 4-1, dette er en forutsetning for det lokale og nasjonale smittevernet. Kommunene har viktige oppgaver i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, blant annet gjennom sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Kjennskap til lokale forhold er grunnleggende for at smittevernet skal fungere godt.

Kommunens og kommunelegens ansvar fremgår av smittevernloven §§ 7-1 og 7-2. Den enkelte kommune er selv ansvarlig for at egne smitteverntiltak er i samsvar med regelverket. Som det fremgår av kommuneloven § 2-1 er kommunene egne rettssubjekter som tar avgjørelser på eget initiativ og ansvar.

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Avdeling
Helserettsavdelingen

Saksbehandler
Ragnhild Angell
Holst og Ragnhild
Spigseth

I forbindelse med utbruddet av Covid-19 er det iverksatt en rekke nasjonale tiltak¹, blant annet nasjonale tiltak om stenging av en rekke virksomheter og andre tiltak som skal begrense at folk samles. Det er også gitt nasjonale regler om karantene. De nasjonale reglene har bestemmelser om isolering av bekreftet smittede, karantene for personer som har hatt nær kontakt med smittede (smittekarantene) og karantene for personer som ankommer Norge fra utlandet (reisekarantene). Det er gitt enkelte unntak fra de nasjonale karantene-reglene. Disse unntakene skal sikre at viktige samfunnsfunksjoner og befolkningens grunnleggende behov ivaretas, for eksempel å opprettholde forsyning av matvarer mv. Unntakene legger også til rette for at arbeidstakere som pendler mellom Norge og Sverige eller Norge og Finland kan beholde sitt arbeid og at arbeidsgivere sikres arbeidskraft.

Helse- og omsorgsdepartementet mener på nåværende tidspunkt at de samlede nasjonale tiltakene er strenge, og vil fortløpende vurdere om det er nødvendig med ytterligere nasjonale tiltak. Det er et mål at samfunnet kan drives mest mulig normalt innenfor det som gir et forsvarlig smittevern. Helse- og omsorgsdepartementet mener det ikke er behov for at kommunene innfører egne karantene-regler i tillegg til de til enhver tid gjeldende nasjonale reglene. Vi anbefaler derfor ikke kommunene å innføre egne generelle regler om karantene eller reiserestriksjoner.

For kommuner som likevel beslutter å innføre slike regler må det gjøres en selvstendig vurdering av om vilkårene i smittevernloven er oppfylt.

Veilederen gir i *punkt 3* anbefalinger om hvilke tiltak som bør unngås i lokale karantene-regler. Veilederen gir også i *punkt 4* råd om hvordan kommunene bør involvere berørte parter for å sikre tilstrekkelig kunnskap om tiltakenes virkninger. I veilederen *punkt 5* gjøres det rede for hvilke vurderinger som kreves etter smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav d. Veilederen tar ikke stilling til hvilke tiltak som kan fastsettes.

2. Nasjonale og kommunale smitteverntiltak skal virke sammen

Smittevernloven har som formål å sikre at helsemyndighetene og andre myndigheter setter i verk nødvendige smitteverntiltak og samordner sin virksomhet i smittevernarbeidet. Tiltakene som iverksettes lokalt og nasjonalt av helsemyndigheter og andre myndigheter må virke sammen i en helhet, slik at tiltakene gir en samlet respons på situasjonen vi står i.

En rekke kommuner har vedtatt lokale karantene- og innreiseregler med hjemmel i smittevernloven § 4-1. Dette er inngripende tiltak, både for privatpersoner, arbeidstakere, næringsdrivende og offentlig sektor. Det har vært en del debatt og oppmerksomhet rundt tiltakene som er iverksatt i en del kommuner.

Folkehelseinstituttet følger som statens smitteverninstitutt den epidemiologiske situasjonen og gir faglige råd om håndteringen av utbrudd. Folkehelseinstituttet viser i sin risikovurdering

---

¹ Tiltakene som er gjeldende per 29. mars 2020 følger av forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470>
Tiltakene vil endres ettersom situasjonen utvikler seg.

24. mars 2020 til at det er ulike tiltak som er egnet til å bruke i ulike faser.² Ulike regioner i landet kan være i ulike faser i pandemien. I en tidlig fase av utbruddet med begrenset spredning kan reiserelaterte tiltak ha effekt. Folkehelseinstituttet anbefalte imidlertid den 19. mars 2020³ at kommunene ikke bør innføre egne karantenevedtak eller stenge kommunegrensene. Videre uttalte instituttet at "Det er mulig at stenging av kommunegrenser enkelte steder kan forsinke epidemien for noen kommuner. Den største effekten vil antakelig allerede være tatt ut i de generelle tiltakene som er innført på befolkningsnivå. I forhold til dette vil effekten av å stenge kommunegrensene i de fleste tilfeller være liten."

Fylkesmennene har et generelt oppdrag i å gi råd og veiledning til kommunene om helselovgivningen, herunder smittevernloven. Fylkesmennene har også gjennom Helsedirektoratet fått i oppdrag å følge med på og veilede om lokale karantenereregler. Fylkesmennene er videre bedt om å vurdere lovlighetskontroll med kommunale vedtak etter kommuneloven kapittel 27 dersom det er kommunale vedtak som ikke er i samsvar med loven.

Nasjonale karantenereregler og andre nasjonale smitteverntiltak gjelder for hele landet. En effektiv nasjonal strategi for å møte situasjonen forutsetter at nasjonale og kommunale tiltak virker sammen for å motvirke smittespredning, og at tiltakene avveies mot andre viktige samfunnshensyn.

3. Tiltak som bør unngås i lokale karantene- og innreiseregler

Tiltakene som iverksettes må oppfylle vilkårene i smittevernloven, og denne veilederen gjør i punkt 5 rede for det rettslige grunnlaget for tiltakene etter smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav d. Helse- og omsorgsdepartementet mener smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav d åpner for å innføre kommunale karantenereregler som kan pålegge en ubestemt krets av personer begrensninger i deres bevegelsesfrihet. Om de enkelte karantenereglene er lovlige eller ikke, er avhengig blant annet av utformingen og begrunnelsen. Lovens § 1-5 oppstiller de grunnleggende krav ved iverksetting av smitteverntiltak.

For å sikre forholdsmessighet og samordning mellom nasjonale og lokale tiltak mener departementet at det ut fra situasjonen per i dag er viktig at følgende tiltak unngås:

- Tiltak som rammer kritiske samfunnsfunksjoner, slik dette er definert i de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelser⁴
- Tiltak som rammer offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse, herunder barnevern
- Tiltak som rammer transitt uten opphold i kommunen

---

² <https://www.fhi.no/contentassets/c9e459cd7cc24991810a0d28d7803bd0/covid-19-epidemien-risiko-prognose-og-respons-i-norge-etter-uke-12.-med-vedlegg.-24.mars-2020.pdf> side 16.

³ Vurdering fra Folkehelseinstituttet fra 19. mars 2020. <https://www.fhi.no/sv/smittsomme-sykdommer/corona/meldinger/folkehelseinstituttets-anbefaling-om-lokale-karantener-og-innreiseregler/>

⁴ Tiltakene som er gjeldende per 28. mars 2020 følger av forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470>. I rundskriv I-3/2020 er det gitt en omtale av hvordan kritiske samfunnsfunksjoner skal vurderes etter Covid-19-forskriften § 6. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/i-32020-rundskriv-om-forskrift-om-karantene-mv.-ved-ankomst-til-norge/id2694716/>

- Tiltak som rammer barn med delt bosted og som dermed griper uforholdsmessig inn i familielivet
- Tiltak som rammer personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidssted, og mellom ulike arbeidsteder, og som er til hinder for at arbeidstakere kan beholde sitt arbeid og at arbeidsgivere fortsatt sikres arbeidskraft
- Tiltak som rammer person- og varetransport (på vei, sjø eller bane eller i luften)
- Tiltak av betydning for å holde i gang produksjonen i virksomheter, blant annet vedlikehold, reparasjoner, forsyningslinjer, spesialiserte tjenester mv.

Personer som får unntak fra karanteneregler i forbindelse med arbeid kan ilegges restriksjoner når de ikke utfører arbeid eller gjennomfører reise som er nødvendig i forbindelse med arbeid, på samme måte som i forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) § 6.⁵

Personer som er på gjennomreise i kommunen må kunne gjøre opphold som er nødvendige for å ivareta grunnleggende behov som for eksempel innta mat og drikke.

Barn som har delt bosted mellom to kommuner bør ikke ilegges plikter utover det som følger av de nasjonale reglene.

Det er gitt egne regler om at forsvaret skal kunne forflytte seg uhindret i Norge for å gjennomføre ordre eller oppdrag knyttet til operasjoner, beredskap, krisehåndtering eller styrkeproduksjon.⁶

Kommunene anbefales å lage regler som ikke krever at det i en beredskapssituasjon brukes ressurser på å gi dispensasjoner eller tillatelser. Det bør ikke kreves skriftlig dokumentasjon for å kunne godtgjøre at man er omfattet av unntak fra lokale karantene- og innreiseregler.⁷

4. Involvering av berørte parter

Kommunene oppfordres til å etablere god dialog med næringslivet i forkant av og i gjennomføringen av denne typen smitteverntiltak. Parter som i særlig grad berøres av tiltakene bør så langt det lar seg gjøre involveres i samsvar med forvaltningsloven § 37 andre ledd. Lokale avdelinger av NHO og LO og hjørnesteinsbedrifter bør involveres så langt det er mulig og gis anledning til å uttale seg. Kommuner som deltar i interkommunale politiske råd kan benytte disse til å sikre samordning.

Dette kan legge til rette for at det kan iverksettes avbøtende tiltak som avdemper negative konsekvenser av smitteverntiltakene.

Kommuner innenfor samme bo- og arbeidsmarkedsregion bør sikre at kommunale karantene- og reiserestriksjoner er samordnet. Dersom det ikke er særskilte forhold i en

---

⁵ Fram til 27. mars 2020 fulgte dette av ankomstforskriften § 2

⁶ [https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-460?q=midlertidig forskrift om forsvaret](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-460?q=midlertidig%20forskrift%20om%20forsvaret)

⁷ Rundskriv I-3/2020 gir en anvisning på reglene om unntak fra karantene i Covid-19-forskriften <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/i-32020-rundskriv-om-forskrift-om-karantene-mv.-ved-ankomst-til-norge/id2694716/>

enkelt kommune, bør man som hovedregel unngå reiserestriksjoner mellom kommuner i samme region.

5. Det rettslige grunnlaget for vedtak etter smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav d

Når det er nødvendig for å forebygge eller motvirke spredning av en allmennfarlig smittsom sykdom, kan kommunen fatte vedtak om «isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen», jf. smittevernloven § 4-1 bokstav d. Det kan videre gis regler om stans eller begrensninger i kommunikasjoner i bokstav c. Karantene- og innreiseregler som er rettet mot enhver, anses som inngripende tiltak. Tiltakene må vurderes og begrunnes i lys av den konkrete situasjonen i den enkelte kommune. Kommunene har etter loven selvstendig kompetanse og kan fatte vedtak etter loven også der det er iverksatt nasjonale tiltak. Et kommunalt tiltak kan generelt være strengere enn nasjonale tiltak, men man kan ikke dispensere fra et nasjonalt tiltak med mindre det rettslig adgang til det.

Tiltak etter smittevernloven skal oppfylle de grunnleggende kravene i § 1-5. For det første skal smitteverntiltak være basert på en «klar medisinskfaglig begrunnelse», for det andre være «nødvendig av hensyn til smittevernet» og for det tredje fremstå «tjenlig etter en helhetsvurdering». Utgangspunktet er at smitteverntiltak skal baseres på frivillighet og i forståelse med den som tiltaket retter seg mot. Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep. Etter smittevernloven § 4-1 stilles det krav om at tiltaket må være nødvendig. Vurderingen av om tiltaket er nødvendig etter §§ 4-1 og 1-5 vil i utgangspunktet være det samme.

Smittevernloven er en beredskaps- og fullmaktslov. Den gir nasjonale og lokale myndigheter hjemmel til å sette inn tiltak raskt når en beredskapssituasjon oppstår. Når det vurderes å iverksette et smitteverntiltak, må vurderingene ta utgangspunkt i situasjonen og tilgjengelig informasjon på vedtakstidspunktet. Kravene til å utrede konsekvenser og til nødvendighets- og helhetsvurderinger vil slå sterkere inn etter en viss tid når man får mer oversikt og en mer klarlagt situasjon. Når et tiltak ikke lenger er nødvendig, skal det straks oppheves eller begrenses, jf. smittevernloven § 4-1 femte ledd. Smittevernloven er også en rettssikkerhetslov, hvilket fremgår av § 1-1 tredje ledd. Hensynet til samfunnets interesser må veies mot enkeltmenneskets personlige integritet og rettsvern.

"Isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet" i § 4-1 første ledd bokstav d

Etter ordlyden gir bestemmelsen kommunen hjemmel til «isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet». Ordlyden omfatter befolkningsrettede tiltak som går ut på at personer hindres i å bevege seg fritt. Dette kan være tiltak som medfører at større eller mindre grupper må holde seg innenfor et område, eller plikter som pålegges tilreisende til et geografisk område.

Tiltak i lovens kapittel 4 gjelder tiltak som retter seg mot en ubestemt krets av personer (befolkningsrettede tiltak), mens tiltakene etter kapittel 5 retter seg mot plikter for enkeltpersoner.⁸

Nødvendighetskravet i §§ 1-5 og 4-1 første ledd

Smitteverntiltak må være nødvendige av hensyn til smittevernet og for å forebygge eller motvirke smittespredning. Det innebærer at tiltaket må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning. Samtidig som man ikke kan kreve at man på forhånd vet at det vil ha effekt. Tiltaket skal være så lite inngripende som mulig, ut fra den smitteverneffekten man søker å oppnå. Lokale tiltak som er strengere enn nasjonale tiltak, må begrunnes nærmere for eksempel i stort lokalt smittepress eller mangel på ressurser.

Vurderingen må bygge på tilgjengelig kunnskap om smitterisiko og hvordan smitten kan begrenses, risikoen for smittespredning i de enkelte kommunene og når smitte oppstår. I situasjonen med Covid-19 har det vært og er foreløpig fortsatt stor grad av usikkerhet og sykdommen synes å ha stor skadeevne. Flere kommuner har for eksempel begrunnet vedtakene sine i mangel på smittevernutstyr. Dersom vedtaket ikke er nødvendig, skal det ikke settes i verk. Nødvendighetskravet følger også av § 4-1 femte ledd som forutsetter at det gjøres en løpende vurdering og når tiltaket ikke lenger er nødvendig, skal det straks oppheves eller begrenses.

Krav til medisinskfaglig begrunnelse i § 1-5

Smitteverntiltak skal ha en klar medisinskfaglig begrunnelse. Kravet til medisinskfaglig begrunnelse skal ikke tolkes for strengt. Det er for eksempel ikke krav til vitenskapelig bevist effekt, men tiltaket må være egnet til å ha en ønsket effekt. Smitteverntiltaket må sees i forhold til både grad av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er. Det sentrale i denne situasjonen er at tiltaket skal være relevant for å motvirke spredning av Covid-19.

I den medisinskfaglige begrunnelsen må det tas utgangspunkt i smittevern faglige vurderinger fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, og lokale medisinskfaglige vurderinger av kommunelegen. Dersom det vurderes at det er nødvendig å fravike fra nasjonale anbefalinger ved å innføre strengere tiltak, må det gis en særskilt begrunnelse med utgangspunkt i lokale konkrete forhold.

Krav til helhetsvurdering i § 1-5

Smitteverntiltak skal fremstå som tjenlig etter en helhetsvurdering. Dette innebærer at den helsemessige nytten av tiltaket må stå i forhold til tiltakets øvrige samfunnsmessige konsekvenser. Det må altså gjøres vurderinger av nytten ved tiltaket opp mot de negative konsekvensene eller belastningen tiltaket medfører, for eksempel om man hindrer prosesser som er nødvendig for å holde samfunnet i gang. Dersom nytten av tiltaket er liten eller

---

⁸ I NOU 1990:2 på side 107 første spalte pekes det på at det "kan være aktuelt med tiltak som hindrer nærkontakt mellom et større antall personer, og spesielt hvis det gjelder personer som ikke omgås til daglig. Det kan tenkes at slike tiltak kan vise seg nødvendige, f.eks. ved utbrudd av ondartet influensa, eller ved utbrudd fremkalt av farlige smittestoffer som er fullstendig fremmede for den norske befolkningen, som man ikke kan beskytte seg mot ved vaksinasjon og som det ikke fins behandlingsmuligheter for. Såfremt smitteoverføringen skjer ved inhalasjonssmitte, dvs. dråpesmitte, kan tiltakene ha sin klare berettigelse". Helsedirektoratets forslag i NOU 1990:2 var begrunnet med at smittevernloven må gi et rettslig grunnlag som gir en forholdsvis vid adgang til å fastsette restriksjoner på kontakten mennesker imellom. Sosialdepartementet sa seg enig i direktoratets vurderinger og foreslo lovbestemmelser som svarte til Helsedirektoratets utkast, jf. Ot.prp. 91 (1992-93) s. 62.

tvilsom, mens skadevirkningene er store, bør ikke tiltaket iverksettes. Lokale tiltak som har liten smitteverneeffekt, men som har negative konsekvenser for privatpersoner, næringslivet og offentlig tjenesteyting vil være problematiske. Helhetsvurderingen vil omfatte konsekvenser også utenfor egen kommune.

Tiltak som iverksettes for å avdempe negative konsekvenser, kan gjøre at tiltakene allikevel fremstår som tjenlig etter en helhetsvurdering.

Vedtaketts varighet i § 4-1 første ledd bokstav d

Vedtaket etter § 4-1 første ledd bokstav d kan bare gjelde for opptil sju dager om gangen. Hvis det er nødvendig å opprettholde tiltaket utover dette, må kommunen fatte et nytt vedtak. Dersom et vedtak fornyes, må det gjøres en ny vurdering av blant annet tiltakets medisinskfaglige begrunnelse og forholdsmessighet. Det er ikke satt noen begrensninger for hvor mange ganger det kan gjøres et nytt vedtak. Forarbeidene viser til at det i praksis etter en tid vil være aktuelt å gå over til andre avbøtende tiltak. Det følger av § 4-1 femte ledd at vedtak skal oppheves når det ikke lenger er nødvendig.⁹

En person kan være underlagt begrensninger i mer enn 7 dager dersom det kommunale karantenevedtaket forlenges.

Hvem bør fatte vedtakene? Bruk av hastekompetanse

Det er kommunestyret som har myndigheten til å fatte vedtak etter § 4-1 første ledd. Kommunestyret kan etter § 7-1 sjette ledd delegerer sin myndighet etter reglene i kommuneloven eller til et interkommunalt organ. I hastesaker kan kommunelegen etter § 4-1 femte ledd utøve den myndighet kommunestyret har etter bestemmelsen. Kommunelegens hastekompetanse skal sikre at det kan innføres tiltak "uten særlig forsinkelse som skader den interessen bestemmelsen skal beskytte".¹⁰

Også kommuneloven § 11-8 gir muligheter for å kunne fatte hastevedtak. Forarbeidene¹¹ sier at kommunene i størst mulig grad bør vurdere om det er mulig å treffe en avgjørelse i et fjernmøte framfor at saken behandles som en hastesak. Den 13. mars 2020 fastsatte Kommunal- og moderniseringsdepartementet en midlertidig forskrift som skal lette gjennomføringen av fjernmøter i kommuner og fylkeskommuner. En konsekvens av dette er at det nå har blitt enklere for folkevalgte organer å avholde fjernmøter etter § 11-7.

Helse- og omsorgsdepartementet mener at kommuner som har innført karantene- eller innreiseregler ved bruk av hastekompetanse, ikke kan videreføre vedtak ved fortsatt bruk av hastekompetanse. At en eventuell videreføring av vedtak når tidsfristen går ut ikke bør anses å være en hastesak, betyr at saken bør behandles av kommunestyret eller etter ordinær delegering av myndighet i samsvar med kommunelovens regler. Det kan vurderes om saken er av en slik karakter slik at den bør behandles av kommunestyret. Dersom situasjonen endres, kan imidlertid hastekompetanse igjen være aktuelt.

---

⁹ Ot.prp. nr. 91 (1992-93) side 144.

¹⁰ Ot.prp. nr. 91 (1992-1993) side 146

¹¹ Prop. 46 L (2017–2018) Ny kommunelov, merknaden til § 11-8

Vedtak skal kunngjøres

Vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer er forskrifter. Forvaltningslovens hovedregel er at forskrifter skal kunngjøres i Norsk Lovtidend¹² og ikke kan påberopes overfor den enkelte før slik kunngjøring, jf. forvaltningsloven § 38, jf. § 39. For forskrifter som knytter seg til bestemte hendelser eller bare skal gjelde for kort tid, og kunngjøring på Lovdata ikke er formålstjenlig kan kunngjøring i stedet foregå på annen måte, for eksempel gjennom kommunens nettsider, jf. forvaltningsloven § 38 tredje ledd. Kunngjøring sikrer at reglene er tilgjengelige og kjent for befolkningen. Vedtak bør også formidles til kommunens innbyggere, fylkesmannen og nabokommuner eller nabofylker.

Med hilsen

Kari Sønnerland (e.f.)
Ekspedisjonssjef

Ragnhild Angell Holst
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste:

Landets kommuner
Fylkesmennene

Kopi:

Departementene

Folkehelseinstituttet
Helsedirektoratet
Mattilsynet
Statens helsetilsyn

KS
Kystrederiene
LO
NHO
NHO Mat og Drikke
Norsk industri
Sjømatbedriftene
Sjømat Norge

---

¹² Se Lovdata.no

Virke

Fylkesmannen i Nordland viser til rundskriv I-4/2020 «Veileder til kommunene om lokale karantenereregler eller innreiserestriksjoner i forbindelse med utbruddet av Covid-19». Fylkesmannen ber kommuner som vurderer å innføre eller videreføre lokale karantenereregler eller innreiserestriksjoner om å være særskilt oppmerksom på følgende:

Hvem som kan treffe vedtak etter smittevernloven § 4-1 første ledd

Det er kommunestyret som er tillagt denne myndigheten i loven. Kommunelegen kan treffe vedtak i hastesaker. Som det fremgår av veilederen vil en ren videreføring av vedtak om karantene- eller innreiseregler ikke kunne gjøres i kraft av hastemyndighet. Dette omfatter også hastemyndigheten kommunelegen er tillagt i loven. En videreføring av et vedtak om lokale karantenereregler eller innreiserestriksjoner må derfor treffes enten av kommunestyret selv, eller det organ som kommunestyret har delegert myndigheten til. Slike vedtak kan treffes i fjernmøter. Fylkesmannen viser videre til at vedtak om karantene eller innreiserestriksjoner som det klare utgangspunkt vil være av prinsipiell karakter i kommunelovens forstand. Myndigheten til å treffe slike vedtak kan derfor ikke delegeres til ordfører eller kommunedirektør.

Involvering av berørte parter

Lokale karantenereregler eller innreiserestriksjoner som gjelder et ubestemt antall eller krets av personer er å anse som en forskrift. Forvaltningsloven § 37 har nærmere krav til involvering av berørte parter før et forskriftsvedtak treffes. I den nasjonale veilederen er det særlig fremhevet at kommunene må etablere god dialog med næringslivet i forkant av og i gjennomføringen av denne type smitteverntiltak. Det er særlig vist til nødvendigheten av dialog med hjørnesteinsbedrifter, lokale avdelinger av NHO og LO. Dersom slik involvering ikke gjøres vil dette lett kunne bli ansett som en saksbehandlingsfeil.

Vedtaketts innhold – behov for å gjøre unntak

I veilederens pkt. 3 er det sterkt fremhevet at for å sikre forholdsmessighet og samordning mellom nasjonale og lokale tiltak må kommunene unngå å innføre følgende tiltak:

- Tiltak som rammer kritiske samfunnsfunksjoner, slik dette er definert i de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelser
- Tiltak som rammer offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse, herunder barnevern
- Tiltak som rammer transitt uten opphold i kommunen
- Tiltak som rammer barn med delt bosted og som dermed griper uforholdsmessig inn i familielivet
- Tiltak som rammer personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidssted, og mellom ulike arbeidsteder, og som er til hinder for at arbeidstakere kan beholde sitt arbeid og at arbeidsgivere fortsatt sikres arbeidskraft
- Tiltak som rammer person- og varetransport (på vei, sjø eller bane eller i luften)
- Tiltak av betydning for å holde i gang produksjonen i virksomheter, blant annet vedlikehold, reparasjoner, forsyningslinjer, spesialiserte tjenester mv.

Vi vil understreke viktigheten av at det i kommunale vedtak gjøres unntak for de ovennevnte kategoriene. Dersom det treffes vedtak uten at dette er gjort, vil det gi grunnlag for overprøving fra Fylkesmannens side gjennom lovlighetskontroll i medhold av kommuneloven § kapittel 27.

Varighet for kommunale vedtak

Vedtaket etter smittevernloven § 4-1 første ledd bokstav d kan bare gjelde inntil 7 dager av gangen. Hvis det er nødvendig å opprettholde tiltaket utover dette, må kommunen treffe et nytt vedtak for nye 7 dager. Vi viser også til at det ved en forlengelse skal gjøres en ny vurdering av tiltakets medisinskfaglige begrunnelse og forholdsmessighet.

Kunngjøring av kommunale vedtak

Fylkesmannen har erfart at det har vært utfordrende å få tilgang til de kommunale vedtakene om karanteneregler eller innreiserestriksjoner. På kommunenes hjemmesider er det ofte referert fra vedtakene uten at selve vedtaket har vært gjort tilgjengelig. Vi ber derfor kommunene merke seg at et minimumskrav til kunngjøring av denne type vedtak er at de er lett tilgjengelig på kommunens nettsider. Dette skal også sikre at reglene er lett tilgjengelige både for offentlige myndigheter, næringsliv og befolkningen for øvrig.

Forskrift om utvidet karantenebestemmelse i Bodø kommune

For å forebygge og begrense smitte, og beskytte sårbare grupper har Bodø kommune v/kommuneoverlegen med hjemmel i smittevernloven § 4-1 første ledd litra d), femte ledd, jfr. første ledd vedtatt følgende lokal forskrift:

1. Alle som ankommer Bodø kommune fra områdene som angitt i punkt 3 i denne forskrift, ilegges hjemmekarantene i 7 dager etter ankomst. Denne karantenen forlenges med 7 dager dersom man ikke påviser smittefrihet gjennom prøvetaking, jf. Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19 § 2.
2. For personer som utvikler sykdom eller symptomer i karanteneperioden, gjelder myndighetens til enhver tid gjeldende regler for karantene og isolasjon, jf Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19.
3. Forskriften gjelder pr. 01.04 2020 følgende områder: Vestland, Viken, Vestfold og Telemark, Rogaland, Oslo, Innlandet og Agder.
4. Transittopphold på lufthavn i områdene i denne forskrifts pkt. 3 regnes ikke som opphold i området. Reisende som har transittopphold på Bodø Lufthavn kan reise videre med fly så lenge man ikke forlater flyplassen i transittperioden.
5. Reisende som ikke har symptomer skal reise til planlagt oppholdssted for hjemmekarante, og skal under reisen så langt det lar seg gjøre holde avstand til andre. Hjemmekarantene kan avbrytes før 14 dager ved at den reisende forlater Bodø kommune.

Reisende med symptomer skal umiddelbart i isolering, og kan ikke bruke offentlig transport.

Disse karantenebestemmelsene gjelder kun den reisende selv, ikke personer den reisende oppholder seg med, eller har oppholdt seg med under opphold i Bodø kommune.

6. Unntak fra denne lokale forskrifts karantenekrav:
  - a) Personer som har fått påvist at de ikke er smittet av Covid-19. (Personer med akutt luftveisinfeksjon skal holde seg hjemme til en dag etter symptomfrihet, i samsvar med de til enhver tid gjeldende råd og anbefalinger fra FHI.)
  - b) Nær familie av avdøde ifm. begravelser.
  - c) Barn med delt bosted eller ved gjennomføring av samværsordninger.
  - d) Personer som er på gjennomreise i kommunen kan gjøre opphold som er nødvendige for å ivareta grunnleggende behov som for eksempel innta mat og drikke.
  - e) Personer som er i arbeid og nødvendige arbeidsreiser ilegges hjemmekarantene når de ikke utfører arbeid og nødvendige arbeidsreiser, jf. forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) § 6.

- f) Vare- og persontransport når de utfører arbeid eller gjennomfører reise som er nødvendig i forbindelse med arbeid
- g) Personer som krysser kommunegrenser under reise mellom bolig og arbeidssted, og mellom ulike arbeidssteder
- h) Kritiske samfunnsfunksjoner, slik disse er definert i de til enhver tid gjeldende nasjonale bestemmelser
- i) Offentlig tjenesteyting og myndighetsutøvelse, herunder barnevern
- j) Personer som har som oppgave å ivareta behov for ivaretagelse av befolkningens grunnleggende behov

Arbeidsgiver har ansvar for å vurdere smitterisiko og iverksette nødvendige smittereduserende tiltak på arbeidsplassen iht. gjeldende regelverk. Kommunen vil føre tilsyn iht. smittevernloven § 7-1.

- 7. Klageadgang
Fylkesmannen avgjør klage over kommunalt eller interkommunalt vedtak såfremt ikke noe annet er bestemt i loven, jf. smittevernloven § 8-3.
- 8. Økonomisk ansvar
Bodø kommune påtar seg ikke økonomisk ansvar som følge av pålagte tiltak.
- 9. Ikrafttredelse og varighet
Denne forskrift gjelder fra onsdag 1.april 2020 kl. 1500 og frem til 7. april 2020 kl. 1500.

Bodø, 01.04.2020

Øvrig informasjon

A. Begrunnelse

Smittvernloven § 4-1 femte ledd gir kommuneoverlegen, i kommunestyrets sted, hjemmel til å sette i verk ulike tiltak i hastesaker, når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller motvirke at den blir overført til befolkningen. Aktuelle tiltak fremgår av bestemmelsen første ledd bokstavene a til e:

Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

- a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,
- b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,
- c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner,
- d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen,
- e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avliving av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering

Grunnleggende krav ved iverksetting av tiltak etter § 4-1 fremgår av smittevernloven § 1-5 hvor det fremgår:

"Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder. Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep."

Kommuneoverlegen viser også til Helse og omsorgsdepartementets vedtak av 13-03-20 om Forskrift om karantene mv. etter reiser utenfor Norden.

Covid-19 er erklært som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom som kan få alvorlige helsekonsekvenser for mange mennesker. Sykdommen er også erklært som en pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon.

Helsedirektoratet vedtok 12.03.20 omfattende tiltak for å hindre spredning av Covid-19 og for å bidra til å opprettholde nødvendige helse- og omsorgstjenester. Her heter det blant annet:

"Helsedirektoratet ønsker at innenlands transport skal gå mest mulig som normalt, men vi oppfordrer sterkt alle til å unngå fritidsreiser. Vi oppfordrer til å unngå reiser som ikke er strengt nødvendig (både innenlands og utenlands), unngå offentlig transport hvis du kan, unngå andre steder hvor du lett kommer nær andre, unngå nærkontakt med andre."

Covid-19 epidemien har i dag ulik utbredelse i Norge. I Bodø kommune er smittepresset fortsatt lavt. Folkehelseinstituttet har uttalt at epidemien nå har gått over i en ny fase hvor en ikke har klart å identifisere smittekjeden for alle som blir syke. Dette innebærer at alle nye smittetilfeller ikke lenger kan spores tilbake til utlandet.

Nordland og Bodø har fortsatt lav forekomst av Covid-19 infeksjon sammenlignet med Norge, sør for Dovre. Pr 30.3.2020 er antall positive tester pr 100.000 i Nordland 20, Bodø 20 og i Oslo 168. Erfaringer fra andre områder i verden viser at begrensning av trafikk mellom områder med høy og lav forekomst av sykdom er et effektivt forbyggende tiltak.

Kommuneoverlegen ser det som avgjørende å fortsatt redusere smittepresset fra utenfor regionen. Kommunen generelt og helse og omsorgstjenesten spesielt har begrenset kapasitet. I tillegg anser Bodø kommune å ha et særskilt ansvar som vertskommune blant annet for Nordlandssykehuset, Hovedredningssentralen og FOH Forsvarets operative hovedkvarter å beskytte mot utbredt smitte som vil utfordre kapasiteten til regionens helsetjeneste og samfunnskritiske funksjoner.

I den nåværende situasjonen, med store geografiske forskjeller, er det nødvendig å videreføre igangsatte **noen av de igangsatte** tiltak for å forebygge og motvirke spredning av covid-19. Tiltaket anses nødvendig både for å beskytte sårbare grupper og for å opprettholde nødvendig kapasitet i helsetjenesten. Det legges vekt på tilrettelegging for nødvendig næringsvirksomhet som er avhengig av personell fra områdene beskrevet i punkt 3.

29.03.20 ble Regjeringen og partene i arbeidslivet; inkl. KS enige om en Nasjonal veileder som gir tilrådninger for kommunenes arbeid med evt. lokale forskrifter. Veilederen er tydelig på kommunenes anledning til å fastsette lokale forskrifter, samtidig som en vektlegger både at det skal tas smitte-/ helsefaglige vurderinger, samtidig som det skal legges vekt på arbeidslivets behov for transport av varer og arbeidskraft. Det foreliggende forskriften er i tråd med veilederen; dvs den balanserer disse ulike behovene, samtidig som den prøver å ivareta en regional samordning.

Kommuneoverlegen vurderer at smitteverntiltaket har en medisinskfaglig begrunnelse, er nødvendig av hensyn til smittevernet og for å opprettholde tilstrekkelig smittvernskapasitet i kommunen og i helse- og omsorgstjenesten. **Samtidig gir forskriften anledning for å reise og arbeide i Bodø uten karantene i jobbsituasjonen.** Tiltaket vurderes derfor som forholdsmessig og tjenlig utfra en helhetsvurdering. Etter kommuneoverlegens vurdering vil den samfunnsmessige nytten ved smitteverntiltaket overstige den belastning og ulempe for de tiltaket gjelder. Frivillig medvirkning er vektlagt i vurderingen.